

Ο ΛΟΓΙΟΣ ΝΕΟΣ

Α'.

Ο **Ευλάμπιος Οϊστρηλατίδης** ἀνήκεν εἰς τὴν ἔνδοξον χορείαν τῶν λογίων νέων.

Πολλὰ πόλεις θὰ φιλονικήσωσιν ἐν τῷ ἀπωτάτῳ μέλλοντι, ποία νὰ τὸν ὀνομάσῃ τέκνον τῆς· διότι ἐν ᾧ ἐγεννήθη ἐν Σμύρῃ, ὅπου ἐγεύσατο καὶ τῶν πρώτων αὐτοῦ σπουδῶν, πατέρα εἶχεν ἐξ Ἄνδρου, μητέρα ἐκ Σπάρτης καὶ πάππον ἐκ Μεσολογγίου. Ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄλλαι πόλεις θεωρούμεναι ὡς πατρίδες ἀπομεμακρυσμένων τινῶν προγόνων του, ἢ περὶ τῶν ὁποίων ἔρευνα πολλοὺς μεσαιωνοδίφας θὰ ἀπελπίσῃ.

Ἡμεῖς ἐγνωρίσαμεν τὸν Ευλάμπιον ἐν Ἀθήναις φοιτητὴν, κατοικοῦντα εἰς δωμάτιόν τι τοῦ ἀτυχοῦς ἰδιοκτῆτου κ. Σταύρου Σταυράκη.

Δὲν εἶναι, φρονοῦμεν, ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν, ὅτι αἱ φιλικώταται ἄλλως σχέσεις μεταξὺ Σταυράκη καὶ Οϊστρηλατίδου ἐχαλαροῦνο κάπως εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐνοικίων. Ὁ ἡμέτερος λόγιος ὁμως κατῶρθου νὰ παρηγορῇ ἐκάστοτε τὸν κτηματιὰν διὰ μυρίων ὑποσχέσεων καὶ νὰ διατηρῇ ἄσβεστον τῆς ἐλπίδος του τὸ πῦρ.

Ἐν τούτοις ὁ Ευλάμπιος προέβλεπεν ὅτι ἡμέραν τινὰ ἢ ὑπομονὴ τοῦ οἰκοδεσπότη θά ἐξαντληθῇ ἐπὶ τέλους· ἀπὸ τινος δὲ ἢ ἰδέα αὕτη πολὺ τὸν ἠνώχλει καὶ ἐτάραττε τὴν ἡρεμίαν τοῦ ἀφρόντιδος βίου του. Ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι τὸν κατεβασάνιζε κατ' αὐτάς, πολὺ δ' ὑπέφερον οἱ ὑπ' αὐτὸν κατοικοῦντες ἔνεκα τῶν ἡμερονυκτίων βηματισμῶν του.

Καιρὸς ἦτο πλέον νὰ δοξασθῇ καὶ αὐτός! . . . .

Διατί, ἐμονολόγει, τόσοι καὶ τόσοι συμμαθηταὶ μου, κακοὶ κακῶς καὶ αὐτοὶ εἰσπηδήσαντες εἰς τὸ Πανεπιστήμιον νὰ γράψωσιν, ἀδελ-

φέ, ν' ἀναγινώσκωνται, νὰ δοξάζωνται, νὰ θαυμάζωνται, καὶ ἐγὼ νὰ ἔχω θαυμαστὴν μόνον τὸν ἑαυτὸν μου! . . . .

Θὰ γράψω, θὰ γράψω! καὶ περιεφέρετο ... ὅτε ὀξεῖά τις κραυγὴ διέκοψε τοὺς διαλογισμοὺς του. . . . .

* *
*

Ποῦ νὰ ὑπέθετεν ὅτι ἡ κραυγὴ αὕτη, ἐξελοῦσα ἐκ τῶν ἀβρῶν χειλέων τῆς γηραιᾶς οἰκοδεσποίνης του σωτηριωδῶς θὰ ἐπέδρα ἐπὶ τοῦ μέλλοντός του!

Ὁ κ. Σταυράκης αἰφνιδίως ἀπέθανεν.

Ὅτε ἐπληροφορήθη τοῦτο ὁ Οἰστρηλατίδης, «Λαμπρά», ἐφώναξε, «θὰ ἐκφωνήσω τὸν ἐπικηδεῖόν του, δι' αὐτοῦ δὲ καὶ τὰ ἐνοικία μου θὰ ἐξοφλήσω—διότι δὲν θὰ εἶναι δὰ τόσον ἀναιδεῖς νὰ μοῦ τὰ ζητήσουν—καὶ θὰ εἰσαχθῶ εἰς τὸ στάδιον τῆς δόξης· πλησιάσας δ' εἰς τὸ γραφεῖόν του «un sbare deux tourterelles» ἀνεφώνησεν, ἀναγνοὺς λύσιν ἀπορίας περιοδικοῦ τινος, παραδόξως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμοζομένην.

Καταστήσας λοιπὸν γνωστὴν τὴν πρόθεσίν του, μετεκάλεσε παρ' ἑαυτῷ τὴν γηραιὰν οἰκοδέσποιαν, τῆς ὁποίας ὁ πρόωρος οὗτος θάνατος τοσοῦτον σκληρῶς καὶ ἀποτόμως διέκοψε τὸν πρὸ πεντηκονταετίας μειλίχιον συζυγικὸν βίον, καὶ τῇ ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἀδελφοῦ ἡμῶν καὶ συζύγου της· ἐν μέσῳ δ' ἐκδηλώσων εὐγνωμοσύνης, λυγμῶν καὶ ἀτελευτήτων παλιλλογιῶν, κατῴρθωσεν ὁ Εὐλάμπιός μας νὰ ἀποσπάσῃ λέξεις τινὰς δυναμένας νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πυρὴν ἐπικηδεῖου. Ἐναχωροῦσα ἡ γηραιὰ χήρα δὲν ἐλησμόνησε νὰ προσθέσῃ τὸ πολλάκις ἐπαναληφθὲν «Μ ἢ ν ξ ε χ ἄ σ η ς ν ἄ π ἦ ς π ῶ ς ὅ τ ι ὁ μ α κ α ρ ῖ τ η ς ἦ τ α ν ε κ α ῖ π ο τ α μ ἄ ρ χ ο ς» (1).

Β'.

Ἡ ἱεροτελεστία ἐπλησίαζε πρὸς τὸ τέρμα της, ὁ δὲ Οἰστρηλατίδης κρατῶν ἐν χερσὶ τὸν ἐπικηδεῖόν του καὶ ὑπὸ νευρικῆς παραχῆς κατεχόμενος, ἠρώτα ἀδιακόπως τοὺς γείτονάς του πότε

(1) Ὁ διανέμων τὰ ποτιστικὰ ὕδ τα.

εἶναι καιρὸς νὰ ἀρχίσῃ τὸν λόγον του, ἀφ' οὗ προηγουμένως κατὰ τὰ εἰθισμένα ἀσπασθῇ τὴν ἀβρὰν δεσποτικὴν χεῖρα . . . .

Ἡ ἐπίσημος στιγμή ἐπλησίαζεν· ἀλλ' οἴμοι! ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην, ἀμφισβητουμένης φύσεως λιποθυμίας τῆς χήρας προσείλκυσε παρ' αὐτῆς ἅπαν τὸ ἀκροατήριον, μάτην κινουῦντος τοῦ Οἰσθηλατίδου λυσοσῶδως τὸν λόγον του. Τελευταῖος προσῆλθε παρὰ τῆς χήρας καὶ ὁ ὑποψήφιος ρήτωρ, ἀλλ' ὅτε αὕτη συνῆλθεν, ὁ νεκρὸς εἶχεν ἤδη ἀπαχθῆ· οὐδὲ ἠδυνήθη ν' ἀναστείλῃ τὴν κατεσπευσμένην ἔξοδόν του ἢ βροντωδῶς ἐκφωνηθεῖσα ἐναρκτήριος τοῦ ἐπικηδεῖου φράσις «Νεκροπομποί, στήτε! . . . .»

Ἐν τούτοις ὁ νεαρὸς λόγιος παρηγορήθη σκεφθεὶς, ὅτι δι' ὀλίγων μεταβολῶν ὁ ἐπικηδεῖος γίνεται ἐπιτάφιος . . . . «Τόσο τὸ καλλίτερον, θὰ συγκινήσω περισσότερον τὸ ἀκροατήριον».

Γ'.

Ἡ εὐάριθμος νεκρικὴ συνοδεία ἔκαμπε τὴν γωνίαν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμήν ὁ ρήτωρ, σύννους, βραδέως καὶ ὑστατος πάντων βαδίζων, εἶχεν ἐπενέγκει εἰς τὸν λόγον του τὰς τελευταίας μεταβολάς.

Ὁ ἐπιτάφιος ἦτο ἔτοιμος.

Ἄλλ' ἰδοῦ!—Ὡ ἀπαίσιοι συνδυασμοὶ τῆς σιδηρᾶς εἰμαρμένης!

Αἴφνης ἡ ζωὴ συναντᾷ τὸν θάνατον! Χαρίεσσα μορφή δεκαεπταέτιδος παρθένου ἀφυπνίζει αὐτὸν τῆς ῥέμβης του.

— Ἄ! Σὲ καλὸ σου! Λάμπη! συνοδεύεις κηδεῖαν;

— Καὶ σοῦ φαίνεται πολὺ περίεργον; Ὅχι μόνον συνοδεύω ἀλλὰ θὰ ἐκφωνήσω καὶ λόγον . . . .

— Λόγον . . . . σὲ ἓναν βρακᾶ;

— Βρακᾶς ξεβρακᾶς, ἦτο σπιτονοικοκύρης μου, Κυρία!

— Ἀά! ἔχομεν καὶ θυμούς. . . . Καὶ ἐγὼ σοῦ λέγω Κύριε, ὅτι θὰ συνοδεύσης ἐμένα εἰς τὰ μαγαζιά! καὶ θ' ἀφήσης καὶ κηδεῖας καὶ λόγους.

— Αἰμιλία!! . . . .

— Εἴτε Αἰμιλία μὲ ᾤησ, ὅπως μὲ βράφησες ἐσοῦ, εἴτε Μπίλιω, ὅπως μὲ βράφησε ὁ νονός μου, δὲ σ' ἀφίνω νὰ κάνης πᾶσο . . . . Μὴ θυμῶνης δά . . . θὰ πάω, καϋμένε, σὲ 'κείνον τὸν συχαμένο τὸν

ἔμπορο . . . . καὶ δὲ θέλω νὰ ἦμαι μοναχὴ μου. . . . Θὰ ἴψουνίσω καὶ τόσα πράγματα !! . . .

— Δηλαδή, σὰ νὰ λέμε μὲ θέλεις γιὰ βαστάζο . . .

— «Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε», εἶπεν ἡ Μπίλιω ἐπιχαρίτως μειδιῶσα, καὶ ἔστηρίχθη εἰς τὸν βραχιονά του.

Ἴλλ' ὁ Οἰστρηλατίδης ἴστατο ἀκίνητος.

— Λοιπόν, προσέθηκε, κινουσα αὐτὸν βιαίως, τελείωνε ! ἢ τὸν νεκρὸν ἢ ἐμέ !

Πῶς ν' ἀντιστῆ ὁ δυστυχὴς εἰς τὰ τόσα θέλγητρα τῆς τρυφερᾶς του φίλης, ἀλλὰ καὶ πῶς ν' ἀποδιώξη τὴν δόξαν, ψαύουσαν ἤδη αὐτὸν διὰ τῶν πτερυγῶν της ; . . . .

Στηρίζει τοὺς πόδας του, ἀποσύρει τὸν βραχιονά του, σταυρῶνει τὰς χεῖράς του καὶ κύπτει τὴν κεφαλὴν σύννουσ.

Ζοφερὰ σκέψις «μεταξὺ ζωῆς καὶ τάφου στέκει καὶ τὸν βασανίζει». Τὸν νεκρὸν γέροντα, ἢ τὴν ζῶσαν παρθένον ;

Ἴλλ' αἴφνης μειδιᾷ. Σωτήριος ἰδέα τῷ ἐπῆλθε.

Θὰ παρακαλέσῃ τὴν Αἰμιλίαν νὰ παρακολουθήσῃ καὶ αὕτη τὴν κηδεῖαν· οὕτω δέ, ὄχι μόνον θὰ ἐκπληρώσῃ τοὺς φιλοδόξους σκοπούς του, ὄχι μόνον δὲν θὰ δυσσαρεστήσῃ τὴν Αἰμιλίαν του, ἀλλὰ καὶ θὰ προσθέσῃ μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν του τὴν θελκτικὴν της μονάδα.

Δ'.

Μετὰ μικρὰν συζήτησιν ἢ πρότασίς του ἐγένετο ἀποδεκτὴ. Ἴλλὰ μόλις τότε ὑψώσας τὸ πρῶτον τὴν κεφαλὴν εἶδεν ὡς διὰ μαγικῆς ράβδου ἐξαφανισθέντας τοὺς πάντας.

Ἢ συνοδεία, ὀλιγάνθρωπος οὔσα, εἶχεν εἰσέλθει πρὸ πολλοῦ εἰς τὰς ἀμάξας.

— Τρέξε, Αἰμιλία . . . εἶναι ἀδύνατον . . . τὸν λόγον μου . . . πρέπει νὰ ἐκφωνήσω τὸν λόγον μου.

Καὶ τὴν παρέσυρε βιαίως παραπαίουσας καὶ προσκόπτουσας εἰς λίθους καὶ λάκκους, μὴ σπανίους κατὰ τὰ κλασικὰ ἐκεῖνα ἐδάφη, ἐν μέσῳ τῶν πονηρῶν μειδιαμάτων καὶ τῶν καγχασμῶν τῶν ἐκτελεσθέντων διαβατῶν.

Ε'.

Μετ' ἀπεριγράπτους ταλαιπωρίας εἰσηλθὸν χειροκρατούμενοι εἰς

τὴν πόλιν τοῦ μέλλοντος, ἔνθα μετ' ἐκπλήξεως εἶδον τῆς νεκρικῆς συνοδείας τὸν ὄμιλον, εὐθύμως κρούοντα τὸ κύπελλον.

Ἄφινει ἀποτόμως τὴν σύντροφόν του καὶ τρέχει κραυγάζων . . .

— «Νεκροποιοί, στήτε! . . .»

Ἄλλ' εἰς ἀπάντησιν τοῦ προτείνουν ποτήριον πλήρες ῥητινίτου καὶ παξιμάδιον, ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ὁποίου θὰ ἔρρίγουν καὶ οἱ θηριωδέστεροι χαυλιόδοντες.

Τότε ὁ ῥήτωρ ἡμῶν ἀπελπισθεὶς στρέφει πρὸς τὸν ἐκεῖ που κείμενον τάφον τοῦ μακαρίτου οἰκοδεσπότη του ἀναφωνῶν ἐλεγειακῶς.

— Τί νὰ σοῦ κάμω, ἀδερφέ! ἐγώ, καθὼς γνωρίζεις, δὲν πταίω· εἶχα πολλὴν διάθεσιν νὰ ἐξυμνήσω τὰς ἀρετάς σου, ἀλλά, καθὼς εἶδες, τὰ πάντα συνώμοσαν ἐναντίον τῆς δόξης ἀμφοτέρων. . . .

Ἵγίαινε λοιπόν, καὶ *au revoir* στὰ Σαράντα σου. . . .

ΣΤ'.

Πόσον ἀργὰ βαδίζει τὸ ἐπιστρέφον νεαρὸν ζεῦγος, ἀφοῦ ἐπεσκέφθη πολλοὺς τάφους καὶ διῆλθε τὰς πενθίμους δειδροστοιχίας!

Λησμονοῦσι τὰ ὀψώνια, ἀφίνουσι τοὺς νεκροὺς καὶ τὴν πόλιν των . . . ἀτενίζουσι τὴν θάλασσαν, ἀτενίζουσι τὸν διαυγῆ ὀρίζοντα . . . Διατρέχουσι τὰ ἔρημα χωράφια, ἀνέρχονται καὶ τὰ ῥομαντικὰ ὑψώματα.

Ἡ ἐκ τῶν θλιβερῶν ἐντυπώσεων ἀμβλυθεῖσα καρδιά τοῦ Οἰστρηλατίδου ἀνοίγει . . . ἀνοίγει . . . καὶ εἰσέρχεται ἐντὸς αὐτῆς ἡ Αἰμιλία σύσσωμος.

Καὶ ἀγνοοῦμεν ἂν διὰ τοῦ λόγου του ὁ Εὐλάμπιος Οἰστρηλατίδης ἐξώφλησε τὰ ἐνοικία του· ἐν μόνον γνωρίζομεν, ὅτι εἰς τὸ φιλολογικὸν στάδιον, εἰς τὸ στάδιον τῆς δόξης, εἰς τὴν χορείαν τῶν λογίων νέων, δὲν εἰσηλθε δι' ἐπικηδείου λόγου, ἀλλὰ δι' ἐρωτικῆς ὑποθέσεως λυρικῆς συλλογῆς «Ὁ Νεκρὸς καὶ ἡ Ζῶσα».

Δ. Γ. Κ.

